

”Om socialdemokratin vill bygga ett hållbart alternativ krävs det mer internationellt engagemang, inte chauvinism.”

BILD: TORE MEEK/NTB/TT

Flyktingpolitiken är inte ”klassiskt socialdemokratisk”

”Målet var att bekämpa diktatur och exploatering, det vill säga roten till önskad migration och flyktingskap – inte att freda oss mot dem som tvingats fly. Det var klassisk socialdemokrati.” Det skriver Olle Törnquist, professor i politik och utveckling vid Universitetet i Oslo, i veckans debatt om (S) nya migrationspolitik.

Det märkligaste med (S)-ledningens nya migrationspolitik är att den kallas klassiskt socialdemokratisk. Stämmer det? Naturligtvis fanns det en chauvinistisk tysk socialdemokrati som bidrog till första världskriget. Men svensk socialdemokrati hade rötter i kampen mot vår egen fattigdom som drev 1,5 miljoner svenskar att migrera. Och även om folkhemspolitiken på 1930-talet hade sina avarter var den framför allt ett framgångsrikt medborgerligt och demokratiskt alternativ till den etniska nationalsocialismen. Då liksom under kriget var det bara inom nationalstaterna man kunde freda sig själv, liksom norska flyktingar och motståndsmän. Men när sedan

världen internationaliserades och det kalla kriget dominerade ställde sig dessutom Erlander och Palme bakom anti-kolonialism och global solidaritet som grundpelare för alla människors lika värde och vår egen självständighet. Och fackföreningsledare som Löfven gav stöd till likasinnade världen runt. Målet var att bekämpa diktatur och exploatering, det vill säga roten till önskad migration och flyktingskap – inte att freda oss mot dem som tvingats fly. Det var klassisk socialdemokrati. ”Migration is not a crime”, som det står på en husvägg i östra Berlin.

IDAG KAN MAN förstå att valtaktiker utan ideologisk kompass vill försöka attrahera SD-väljare genom att stryka dem medhårs i invandrarfrågor och sedan locka med bättre välfärdspolitik. Men mig veterligen finns inga studier som tyder på att högerpopulismen försvagas med chauvinistisk migrationspolitik. Som förr måste man i stället bekämpa orsakerna till den påtvingade migrationen och de reaktionära

motreaktionerna genom att kompromisslöst främja inkluderande ekonomisk utveckling och välfärd. Och det kräver mer, inte mindre, internationell samverkan än på Erlanders och Palmes tid. Det värsta med dagens globalisering är nämligen att det finansiella kapitalet dominerar. Den ökade ojämlikheten världen runt under de senaste årtiondena har gjort att vanligt folks köpkraft minskat, varför det blivit mindre lönsamt att investera i produktion och jobb än i finansiella transaktioner och exploatering av naturresurser, liksom att spekulera i mark och fastigheter. Det har i sin tur skapat mer klimatproblem, ojämlikhet, konflikter, migration och högerpopulism. Här om råder numera bred enighet, även inom OECD och IMF. Till och med The Economist skriver upprört, att ojämlikheten i Indien håller tillbaka efterfrågan och investeringar.

SÅ OM SOCIALDEMOKRATIN vill bygga ett hållbart alternativ krävs det mer internationellt engagemang,

inte chauvinism. På sikt behöver till exempel Nordafrika och Mellanöstern en motsvarighet till Marshallplanen. Sådant kräver i sin tur mer demokrati för att ändra maktförhållandena och bygga bättre samhällen på fredlig väg. Och eftersom omdanande demokrati måste byggas från grunden, gäller det att prioritera folkliga organisationer som kan driva på. Plus ge stöd till flyktingar, så att de både kan bekämpa diktaturer och rädda sina familjer. Här hemma behövs samtidigt mer tillväxt och integration i arbetslivet genom kraftfullare överenskommelser mellan fack och arbetsgivare, så att vi kan hjälpa fler människor på flykt, inte färre. Sådana förändringsreformer vore klassisk socialdemokratisk politik, anpassad till vår globaliserade tid.

OLLE TÖRNQUIST
PROFESSOR I POLITIK
OCH UTVECKLING VID
UNIVERSITETET I OSLO
OCH MEDFÖRFATTARE
TILL NYUTKOMNA
REINVENTING SOCIAL
DEMOCRATIC DEVELOPMENT

